

Nr 529.

Av herr **Persson, Ola, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift), m. m.*

Kungl. Maj:ts proposition nr 220, som utmynnar i förslag om investeringsavgift, anger riktlinjerna för den fortsatta ekonomiska politiken. För att begränsa investeringarna under åren 1952 och 1953 skall enligt förslaget en investeringsavgift å 10 procent uttagas å avgiftspliktigt belopp.

För förvärvskällan jordbruksfastighet skola investeringar i ekonomibyggnader, maskiner och andra för jordbruksdriften avsedda döda inventarier även drabbas av denna avgift.

De oerhört höga byggnadskostnaderna ha säkerligen varit — och äro det fortfarande — tillräckligt avskräckande för att jordbrukaren skall uppskjuta reparationer och nybyggnader, så länge detta är möjligt, i avvaktan på någon lättnad i dessa kostnader. För de små och medelstora jordbruken har detta varit fallet. Skulle man ändock nödgas bygga exempelvis en ny ladugård under de närmaste två åren och i anledning därav blir påförd en extra avgift å skattesedeln med 10 procent, då skulle det hela verka, minst sagt, orimligt. En sannolik följd av denna anordning torde bli, att många av dessa jordbrukare skulle komma att sälja sina djurbesättningar i stället för att ikläda sig betalningsansvaret för såväl byggnadskostnader som investeringsavgift. Detta kan icke vara en önskvärd utveckling.

Maskiner och andra för jordbruksdriften avsedda döda inventarier böra i stort sett vara befriade från investeringsavgift. Detta gäller i särskilt hög grad de mindre och medelstora jordbruken. Den maskinella driften i jordbruket måste ersätta den till industrien och andra näringar överflyttade manuella arbetskraften. Priserna på maskiner och redskap för jordbruket äro också så höga, att några onödiga investeringar icke komma i fråga.

De större jordbruken ha helt andra ekonomiska resurser och kunna, om det blir nödvändigt, bära en investeringsavgift lika väl som andra större ekonomiska företag här i landet.

För förvärvskällorna annan fastighet och rörelse bör icke investeringsavgiften komma att drabba hantverkare, småindustri och mindre företagare, vilka stundom få föra en mycket ojämn och hård kamp för tillvaron.

Det är påtagligt att ett avgiftsfritt bottenbelopp å 10 000 kronor för sammanlagda investeringskostnader i byggnader och inventarier, som i propositionen föreslagits, är för lågt. Det kan heller icke vara tillrådligt, eftersom för långt drivna åtgärder i begränsande syfte kunna komma att medföra arbetslöshet inom vissa produktionsområden.

För ifrågavarande förvärvskällor, jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse, bör ett bottenbelopp å 50 000 kronor vara avgiftsfritt. Belopp överstigande 50 000 men icke 100 000 kronor bör avgiftsbeläggas med 10 procent och belopp över 100 000 kronor med 20 procent.

Mot själva den grundläggande motiveringen för regeringens ekonomiska politik liksom dess tidigare utformning ha vi redan förut uttalat oss. Vi ha aldrig kunnat godta den märkliga idén att man skulle bekämpa prisstegringar genom nya prisstegringar, vilken kommit till uttryck i olika förslag till punktskatter liksom i fråga om investeringsskatten. Vi vända oss med största skärpa mot idén att skapa arbetslöshet i syfte att motverka löneglidningen. Vi ha varit motståndare till ett sådant slags styrning av investeringarna som statsmakterna praktiserat genom byggnadsregleringen, då detta begränsat det absolut nödvändiga bostadsbygget och gjort bostadsbristen till vårt största sociala problem. Sådana förhoppningar på förslaget knytas av Sveriges industriförbund, Stockholms handelskammare och Svenska bankföreningen som skriva:

En begränsning av investeringsverksamheten i ett inflationsläge åstadkommer primärt en minskning av efterfrågan på investeringsvaror, såsom trä, järn, cement, maskiner o. d., och lättar därmed pristrycket på dessa varuområden. Samtidigt minskas efterfrågan på arbetskraft för investeringsändamål, vilket i sin tur är ägnat att dämpa förefintliga tendenser till löneuppdrivning och bromsa den fortgående ökningen i efterfrågan på konsumtionsvaror.

I kommunistiska partiets program för att hindra prisstegringar understrykas följande punkter, som visa en helt annan grundlinje för den ekonomiska politiken än den regeringen och de som stödjade dess ekonomiska politik praktisera:

1. Exportkapitalisternas extraprofiter indragas till statskassan och användas för att nedbringa importvarornas priser.
2. Priskontrollen omvandlas till ett folkets intresseorgan och får till uppgift att förhindra prisstegringar och nedpressa monopolpriserna.
3. Kapitalets vinster underkastas skärpt beskattning, särskilt genom slopande av den fria avskrivningsrätten.
4. Upprustningen inställes, och extrainkallelserna avbrytas.
5. Sverige utträder ur Marshallblocket och stöder fredens krafter i världen mot den imperialistiska krigspolitiken.
6. Sveriges handel med Sovjetunionen och övriga kris- och inflationsfria marknader utbygges.

Vi äro sålunda oeniga med regeringen i flera av de åtta punkter som den presenterat i propositionen som grundläggande för dess ekonomiska politik. Vi äro följaktligen oeniga med det syfte, som den i verkligheten har med proposition nr 220. Däremot anse vi det inte oskäligt att storföretagen tvingas betala en investeringsskatt till statskassan när landets medborgare beskattas på det mest raffinerade sätt både direkt och indirekt. Däremot

bör som redan påpekats undantag göras för mindre jordbrukare och småföretagare.

Med hänvisning till vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 220 göra följande ändringar i det däri intagna

Förslag

till

förordning om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift).

---

8 §.

Sedan från uppskattad investeringskostnad avdragits ett belopp av 50 000 kronor utgör återstoden avgiftsbelagd investeringskostnad, vilken utföres i fulla hundratal kronor så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt hundratal kronor, bortfaller.

10 §.

Investeringsavgiften utgör *tio procent av det belopp varmed den uppskattade investeringskostnaden överstiger 50 000 men icke 100 000 kronor och för belopp överstigande 100 000 kronor tjuvu procent.*

Investeringsavgift ..... utgör skattepliktig intäkt.

12 §.

1 mom. Till ledning för taxering till investeringsavgift skall fysisk eller juridisk person, som under beskattningsåret verkställt avgiftspliktiga investeringar för en kostnad överstigande sammanlagt 50 000 kronor, utan anmaning vid den allmänna självdeklarationen foga en särskild på heder och samvete avgiven deklaration, avfattad å blankett enligt av Kungl. Maj:t fastställt formulär.

Även om den sammanlagda kostnaden för avgiftspliktiga investeringar icke överstiger 50 000 kronor, skall deklaration som i föregående stycke sägs utan anmaning avgivas av den, som drivit rörelse med omsättning under beskattningsåret överstigande 500 000 kronor och av den som ägt eller brukat jordbruksfastighet med större åkerareal än 50 hektar.

Skyldig att avgiva ..... sådan avgift.

---

samt att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar, att de genom de ifrågavarande investeringsbegränsande åtgärderna lösgjorda resurserna ställas till förfogande för en ökad bostadsproduktion.

Stockholm i november 1951.

Ola Persson.

Gunnar Öhman.

Anton Norling.
